

proti státu může poškodit stát, jehož bezpečnosti je na újmu nejen, když je ohrožen ve své celistvosti, nýbrž i v jednotlivých částech. Toto nebezpečí jednání obžalované v sobě chovalo, jsouc způsobilým vytvořit v obyvatelstvu co do jeho poměru k republice takový duševní stav, který byl s to vyjetí se v činech, republice škodlivých, zvláště když šlo o obyvatelstvo na pohraničí, změnivší teprve nedávno státní příslušnost.

Bezodůvodnou je konečně zmateční stížnost, pokud, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., shledává nesprávným odsouzení obžalované pro přestupek dle Šu 488 tr. zák. a čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863. Není zapotřebí, by obžalovaná při svém výroku označila výslovně toho, koho obviniti chtěla; stačí, když dle okolností případu předmět útoku bezpečně zjistiti se dá. Nalézací soud vůči tomu, že obžalovaná žádné určité osobě zničení školních pomůcek nevyčítala, dospěl, uváživ smysl a obsah slov obžalovanou užitých, k přesvědčení, že výrok obžalované byl namířen nejen proti vládnímu komisaři H-ovi, nýbrž i proti oněm úřadům, které inkorporaci v Píšti prováděly a za řádné převzetí veřejných budov i jejich zařízení byly zodpovědny, totiž zplnomocněný komisař pro Ratibořsko a správa školy. Toto přesvědčení je závěrem, jež soud dovodil činností zjišťující a uvažující z průvodního materiálu, tedy zjištěním skutečnosti a jako takový s hlediska čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. neodpovědným.

Čís. 1747.

Vyslovil-li příslušný k tomu soud právoplatně přípustnost opětovného stíhání (§§ 355, 356 tr. ř.), může nastati přezkoumání stíhatelnosti jen odporem proti obžalovacímu spisu. Po právoplatnosti obžaloby není ani soud nalézací ani soud zrušovací oprávněn přezkoumávaní věcnou správnost usnesení, povolujícího obnovu.

S hlediska Šu 355 čís. 2 tr. ř. stačí pro povolení obnovy i mimo soudní a později třebaš odvolané doznání.

Ustanovení Šu 356 tr. ř. předpokládá, že skutkový podklad obžaloby (čin žalobní) byl v právoplatném rozsudku nesprávně posouzen po stránce právní.

(Rozh. ze dne 6. října 1924, Zm I 336/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 22. března 1924, č. j. Vr XXVII 4529/23, jímž byla uznána vinnou zločinem podílnictví na krádeži podle §§ 185, 186 a) tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost neprávem napadá rozsudek důvody zmatečnosti čís. 9 a) a 9 b) Šu 281 tr. ř. Výrok, jímž stěžovatelka byla uznána vin-

nou zločinem účastenství (správně podílnictví) na krádeži podle §§ů 185 a 186 a) tr. zák., spáchaným tím, že v noci na 18. března 1922 v Ž. kromě 8 věcí, ohledně nichž byla již odsouzena rozsudkem zemského soudu trestního v Praze ze dne 20. května 1922, dalších 38 věcí v ceně daleko přes 5.000 Kč, zejména věci nalezené u Anny V-ové, Julie Ch-ové a Julie K-ové, odcizené Jaroslavem V-em a neznámým společníkem z uzamčeného krámu fy F. v Ž., na sebe převedla a odbyt jim opatřila, při čemž jí z příběhu i hodnoty věci bylo povědomo, že krádež byla spáchána způsobem, který ji činí zločinem. Zmatek čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. neprovádí stížnost po zákonu, tvrdíc v příkrém rozporu se zjištěními rozsudku, že jest prý zjištěno, že odcizené věci koupil muž stěžovatelky, neznaje jich původu, v nepřítomnosti stěžovatelky, která, o způsobu nabytí těchto věcí ničeho nevědouc, šla je prodat na příkaz svého muže. Tím opakuje jen obhajobu stěžovatelky, nalézacím soudem na základě jeho práva volného uvážení všech výsledků hlavního přelíčení již vyvrácenou a nevychází, jak toho vyžaduje zásada Šu 288 čís. 3 tr. ř., ze skutkových zjištění rozsudkových. Nelze též přisvědčiti námítce stížnosti, opřené o důvod zmatečnosti Šu 281 čís. 9 b) tr. ř., že nalézací soud porušil zákon ve příčině otázky, zda jsou dány okolnosti, pro něž trestnost již zanikla, pokud se týče stihání jest vyloučeno, poněvadž prý odporuje zákonu usnesení, jímž byla povolena obnova trestního řízení proti stěžovateli, pokud byla uvedeným rozsudkem sprostěna z obžaloby pro zločin podílnictví na krádeži podle §§ů 185 a 186 a) tr. zák., spáchaný způsobem, v napadeném výroku vyličeným.

Stížnost přehlíží, že napadené usnesení jest právoplatným a že stěžovatelka výslovně prohlásila, že proti obnově trestního řízení ničeho nenamítá. Účinek tohoto usnesení záleží v tom, že se dřívější rozsudek prohlašuje za zrušený, pokud vztahuje se na trestný čin, vzhledem k němuž byla obnova povolena, a nastává již po samém zákonu, což má v zápětí, že obnovené řízení jest řízením docela novým, jehož výsledky mají býti základem nového rozhodnutí. Věc povolením obnovy vstupuje v přípravné vyšetřování (§ 359 odstavec první tr. ř.), odkudž pak postupuje podle všeobecných pravidel k obdobím dalším. Vyslovil-li tedy příslušný k tomu soud právoplatně přípustnost opětovného stihání, mohlo nastati další přezkoumání stihatelnosti činu jen odporem proti spisu obžalovacímu. Po právoplatnosti obžaloby nalézací soud již nebyl oprávněn, zabývat se otázkou přípustnosti obnovy, nýbrž bylo mu rozsudek jako při každé jiné trestní věci opíratí jen o materiál, řízením průvodním v tomto přelíčení předvedený. Nemůže se tedy ani zrušovací soud otázkou tou zabývatí v rámci řádného řízení zrušovacího. Než, i kdyby se přisvědčilo opačnému názoru, hájenému ve zmateční stížnosti, že totiž přezkoumání to nalézacím a zrušovacím soudem jest přípustno, nebylo by lze zmateční stížnost ve směru tom pokládati za odůvodněnou. Napadené usnesení opírá se v první řadě o doznání stěžovatelky a jejího manžela, které učinili na policejním ředitelství teprve dne 27. dubna 1923, tedy skoro po uplynutí celého roku po právoplatnosti prvního rozsudku, že asi v březnu minulého roku, téhož dne, kdy vyloupen byl krám firmy F. v Ž., přinesli do bytu, v němž byli manželé C-ovi přítomní, Jaroslav V. a Josef S. v koši a kufru různé prádlo, které stěžo-

vatelka od nich koupila a pak prodala jednak po trzích, jednak Julii Ch-ové, ačkoliv ona a její muž věděli, že věci ty pocházely z krádeže. Tvrdí-li stěžovatelka, že se tu nejedná o doznání, jaké má prý na mysli § 355 tr. ř., totiž doznání jasné, nepochybné a zejména ne odvolané, ježto doznání to bylo na nich vynuceno a ihned před vyšetřujícím soudcem odvoláno, přehlíží jednak a to v rozporu se zásadou §u 288 čís. 3 tr. ř., že nalézací soud hájení se C-ové, že doznání jejich bylo policií vynuceno, považuje udáním svědka Aloisa Š-a za vyvráceno, jednak že § 355 čís. 2 tr. ř. vyžaduje jen soudní neb m i m o s o u d n í doznání, jež se vztahuje k celému skutku, ohledně kterého byl obžalovaný rozsudkem osvobozen, bez ohledu na to, zda doznání to později bylo odvoláno čili nic. Nelze také přisvědčiti zmateční stížnosti, tvrdí-li, že nových důkazů a skutečností ve smyslu čís. 2 §u 355 tr. ř. tu vůbec není, ježto prý jediným hlavním důkazem v obnovené při jest tvrzení J. V-a, které však v celém svém rozsahu existovalo a bylo již známo v původní trestní věci. Přehlíží opět, že též po pravomoci rozsudku bylo nalezeno mnoho věcí, pocházejících z dotyčné krádeže, a to jednak u manželů C-ových, jednak u jiných osob, které jich přímo nebo nepřímo nabyly od stěžovatelky, a že svědek Viktor F. pak věci ty poznal jako ony, jež byly při uvedené příležitosti firmě F. odcizeny. Všechny tyto okolnosti a důkazy vyšly na jevo teprve po právoplatně již skončeném řízení, a byly již samy o sobě, zejména však ve spojení s důkazy již dříve provedenými, mezi nimi i s tvrzením J. V-a způsobilé, stěžovatelku usvědčiti, takže tu byly i podmínky obnovy podle čís. 3 §u 355 tr. ř.

Na omylu jest konečně zmateční stížnost, spatřujíc důvod zmatečnosti čís. 9 b) §u 281 tr. ř. v tom, že v tomto případě by byla obnova trestního řízení jen tenkrát odůvodněna, kdyby byly dány podmínky §u 356 tr. ř., jelikož stěžovatelka již na základě první obžaloby byla odsouzena pro podílnictví na krádeži věcí ř F. odcizených, jest obnovenou obžalobou obviněna z téhož trestného činu v témže rozsahu. Stížnost zaměňuje pojmy »právní kvalifikace žalobního činu« a »žalobní čin«. Ustanovení §u 356 tr. ř. předpokládá, že skutkový podklad obžaloby (čin žalobní) byl v právoplatném rozsudku nesprávně posouzen po stránce právní. O tom nemůže zde býti řeči. Obžaloba domáhá se toliko odsouzení stěžovatelky pro činy, ohledně nichž prvním rozsudkem byla sprostěna, nikoliv podřadění původního žalobního činu pod přísnější ustanovení trestního zákona. Obžaloba vinila stěžovatelku, že určité věci z dotyčné krádeže koupila a zašantročila. Rozsudek první však uznal ji vinnou toliko, že jen 8 z těchto věcí (6 košil, 2 spodky) na sebe převedla a zašantročila, kdežto výslovně ji sprostil z obžaloby ohledně ostatních a mezi nimi i dotyčných 38 věcí a to po stránce formální úplně právem, ježto odsuzujícím výrokem nebyla úplně vyčerpána obžaloba. Nešloť tu jen o okolnosti, které skutek žalobní toliko v některých bodech vedlejších, na příklad co do času, místa, způsobu provedení, vlastnosti předmětu atd. modifikují, a jimiž totožnost žalobního skutku nebyla podvrácena, nýbrž o činnost trestnou mimo skutek prvním rozsudkem zjištěný. Že tu není totožnosti s původním skutkem žalobním, plyne již z úvahy, že skutek změněný (to jest na sebe převedení a zašantročení 8 věcí z krádeže) nemůže vůbec trvati vedle původ-

ního žalobního skutku, t. j. na sebe převedení a zašantročení v š e c h věcí, pocházejících z oné krádeže. Nejedná se tedy o to, aby původní nebo změněný skutek žalobní byl podřaděn přísnějšímu trestnímu zákonu, nýbrž jde o to, aby stěžovatelka byla znovu stíhána a odsouzena pro původní skutky žalobní, ohledně nichž prvním rozsudkem byla sprostěna.

Čís. 1748.

S hlediska Šu 181 tr. zák. nezáleží na tom, že pachatel (berní exekutor) nebyl dle svých služebních předpisů oprávněn přijímat zpronevěřené věci (berní nedoplatky); stačí, že ten, kdo mu věci svěřil, třebas omylem takové oprávnění u něho předpokládal.

(Rozh. ze dne 8. října 1924, Zm II 261/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 27. března 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry v úřadě podle Šu 181 tr. zák., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Výrok o vině napadá zmateční stížnost toliko důvodem čís. 10 Šu 281 tr. ř. namítajíc, že stěžovatelovo jednání bylo podřaditi pod ustanovení Šu 183 tr. zák., ježto stěžovatel nebyl oprávněn, přijímat částky, jím zpronevěřené. Vývody zmateční stížnosti jsou pochybeny. Důvodem přísnějších (oproti §§ům 183, 184) ustanovení §§ů 181, 182 tr. zák. není ovšem sama o sobě úřední povaha pachatelova, avšak není jím ani vlastnost zpronevěřené věci jakožto statku veřejného, nýbrž důvodem je dle marginální rubriky Šu 181 tr. zák. povaha skutku, zvláštnost důvěry, pachatelem porušené, totiž okolnost, že veřejný úřad (zvláštní příkaz vrchnostenský neb obecní) byl příčinou, pro niž byla věc pachateli svěřena. Nezáleží tudíž na tom, že pachatel nebyl dle služebních předpisů proň závazných ku přijímání věci oprávněn. Stačí, že ten, kdo mu věci svěřil, třebas omylem předpokládal, že takové právo pachateli přísluší a že odevzdáním věci pachateli splní svůj závazek, odevzdati věc úřadu, jehož činitelem (zmocněncem) pachatel byl. Tím jest dán i vztah činu k veřejnému statku, jehož částí byla by se svěřená věc stala, kdyby pachatel nebyl porušil důvěru osoby svěřující. Předpoklad osoby svěřující, takto rozhodný, je zjištěn výrokem rozhodovacích důvodů, že strany předaly obžalovanému peníze jen proto, že ho pokládaly za oprávněna ku přijetí peněz. Tím jest jasně vysloveno, že stranám nebylo známo, že bernímu úřadu lze platně platiti výhradně cestou poštovního úřadu šekového. V případném slibu stěžovatelovu, že dá peníze jemu odevzdané na poštu, nemohly strany shledati než utvrzení ve zmíněném svém předpokladu a ujištění, že stěžovatel naloží s penězi, jak mu služební předpisy kážou. Proto nalézací soud právem shledal ve skutku stěžovatelově zpronevěru v úřadě.